İŞKUR

2018

ELAZIĞ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ELAZIĞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

YAZAR

SEMRA EYVAZ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Ülkelerin sahip oldukları işgücünün durumu ve niteliği o ülkelerin ekonomik gelişimlerinin temel göstergelerinden biridir. Ülkeler sahip oldukları insan kaynaklarını en etkin şekilde üretime yönlendirebilmelidir. Aksi takdirde önemli derecede sosyal ve ekonomik maliyet yüklenmek zorunda kalırlar. Bu açıdan bakıldığında işsizlik sorunu, sadece gelişmekte olan ülkelerin değil, gelişmiş ülkelerin de üstesinden gelmek zorunda olduğu bir sorundur. Günümüz ekonomileri bir takım ekonomik düzenlemelerle bu sorunu çözmeye çalışırlar. Bu çözümlemeler yapılırken işgücü piyasasının özellikleri ve işsizliğin nedenleri iyi analiz edilmelidir.

Teknolojide yaşanan değişimler yani; insan emeğiyle yapılan işlerin artık makinalar yardımıyla yapılması, işgücü piyasasının buna ayak uyduramaması, hızla artan nüfus artışı ve ülkelerin istihdam alanları oluşturamaması işsizliğin nedenleri arasında sayılabilir.

Türkiye'de işsizlik sorununun çözümünde uygulanacak ekonomi politikaları oluşturulurken işsizliğin nedenleri, işgücü piyasasının analizleri göz önünde bulundurulmalı ve ona göre politikalar oluşturulmalıdır. İşgücü piyasasının analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR İçin değil, sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Tüm bu hususlar çerçevesinde oluşturulacak politikalara yön vermek amacıyla 2018 yılı 'İşgücü Piyasası Analiz Çalışması' yapılmıştır. Bu çalışmayla önümüzdeki dönemde sektörler itibariyle ihtiyaç duyulması öngörülen insan gücü planlamasıyla geleceğe yönelik politikalarda sektörlerde ne tür elemana ihtiyaç olduğu netlik kazanacaktır. Bu çalışmayla birlikte, Elazığ ilinde hangi meslekte, hangi beceride, hangi eğitim düzeyinde ne kadar elemana ihtiyaç vardır?' sorusu cevap bulacaktır.

Bu amaçla hazırlanmış olan Elazığ İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasında emeği geçen Elazığ Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu üyelerimize, verilerin derlenmesine katkı sağlayan tüm kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarına işsizlikle mücadelede vermiş olduğu katkılardan dolayı teşekkür eder, mevcut çalışmanın Elazığ İşgücü Piyasasına katkı sağlamasını dilerim.

Çetin Oktay KALDIRIM
Elazığ Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesiyle işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. Bu hizmetlerin başında işgücü piyasası bilgi hizmetleri çerçevesinde işgücü piyasasına ilişkin verilerin değerlendirilmesi analizleri ve kullanıcılara rapor halinde sunulması gelmektedir.

Son yıllarda özellikle istihdam kurumlarının faaliyetlerinin yoğunlaştığı bir fonksiyon olarak işgücü piyasası bilgi hizmetleri ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni diğer piyasalar gibi işgücü piyasasında doğru bilginin zamanında tüm taraflara ulaşmasıyla daha etkin çalışabilmesidir. Diğer bir nedeni ise bilgi teknolojilerindeki gelişmeyle birlikte bilgilerin çok kolay ve hızlı bir şekilde dağılabilmesi neticesinde kullanıcıların bu tür bilgilere kolayca ulaşımının mümkün olması ve işgücü piyasası bilgilerine olan talebin artmasıdır.

İlimizde araştırma kapsamda 526 işyeri ile görüşülmüştür. Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair

bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu rapor 2018 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Abdullah BALCI
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ....ii
ÖNSÖZ....iv
TABLOLAR LİSTESİ....ii
ŞEKİLLER LİSTESİ....iii
KISALTMALAR....iv
YÖNETİCİ ÖZETİ....1
GİRİŞ....3
BİRİNCİ BÖLÜM....4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ....4
İŞKUR GÖSTERGELERİ....4
Açık İşler....4
İşe Yerleştirmeler....5
Kayıtlı İşsiz....7
Aktif İşgücü Programları....9
İşsizlik Ödeneği....12
İKİNCİ BÖLÜM....14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI....14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM....15
İşyeri Verileri....16
Mevcut İstihdam....28
AÇIK İŞLER....31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER....41
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ....47
SONUÇ....54
EKLER....57
EK 1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU....57

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 30
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 31
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 32
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 37
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 37
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 38
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 39
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 40
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 42
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 44
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 46
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 47
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 48
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 49
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 50
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 28
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 33
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 35
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 36
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 43
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 45
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 51
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 52
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 53

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları

İŞKUR Türkiye İş Kurumu

NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması

NİDO Net İstihdam Değişim Oranı

TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Elazığ İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 526'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 17 bin 73 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 13 bin 896 çalışan erkeklerden, 3 bin 176 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 26'sı, kadınların ise yüzde 10,5'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Elazığ ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Hizmet ve Satış Elemanları Mesleklerdir.

Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Elazığ ili açık iş oranı bakımından 1,1'lik bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,3 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür. Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 1,5'tir. Elazığ ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar Meslek Mensuplarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 38,7'si için Lise ve altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İmalat sektörü görülmektedir. Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Madenci (Genel) meslekleri takip etmektedir.

Elazığ ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 19,2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Elazığ ilinde de benzerdir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Elazığ ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 4,2 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Elazığ işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Elazığ İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Elazığ ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Elazığ ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

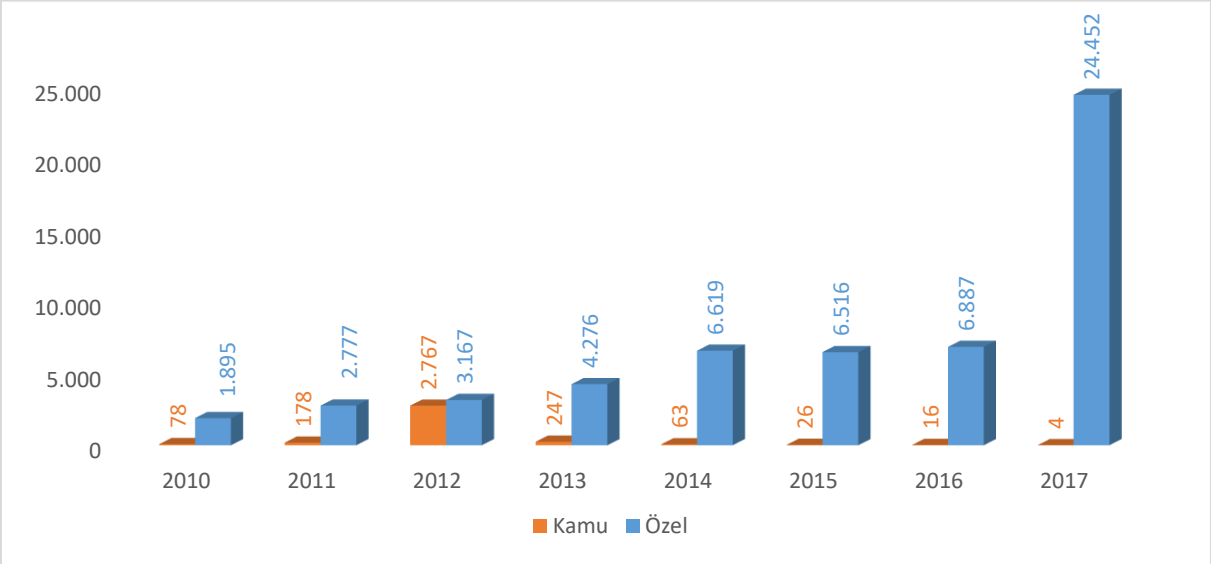

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 973 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 24 bin 456 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2014 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 254,3 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2014 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	10.800
Beden İşçisi (İnşaat)	1.212
Satış Danışmanı / Uzmanı	1.142
Büro Memuru (Genel)	1.002
Beden İşçisi (Temizlik)	588
Elektrikçi (Genel)	526
Garson (Servis Elemanı)	515
Ön Muhasebeci	295
Sekreter	254
Temizlik Görevlisi	249

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2017 yılında 24 bin 456 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 10 bin 800 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 44,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Satış Danışmanı/ Uzmanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

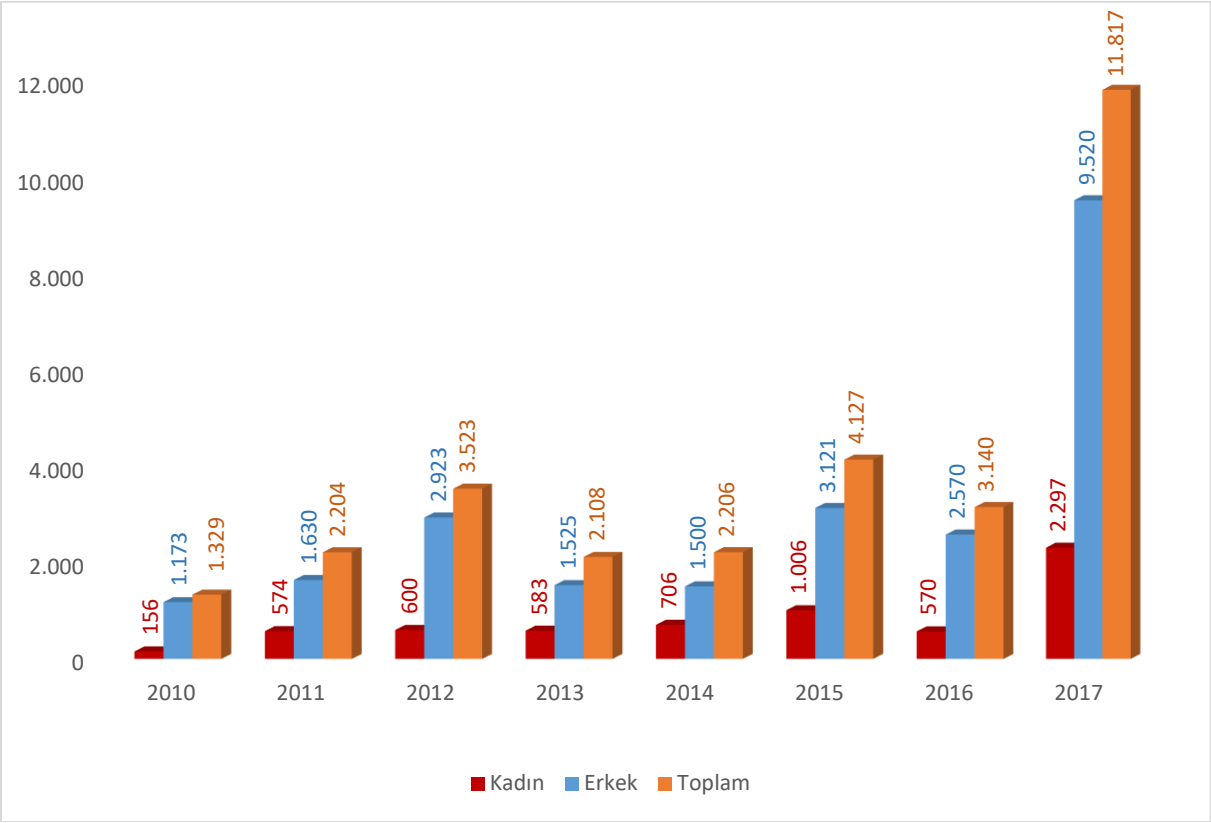

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 329 olan Elazığ ilinde işe yerleştirilenlerin bin 173'ü erkeklerden, geri kalan 156 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 11 bin 817 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 19,4'ü kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın ve toplam işe yerleştirmede yaklaşık 4 katına ulaşılmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	5.455	947	6.402
Beden İşçisi (İnşaat)	758	2	760
Satış Danışmanı / Uzmanı	189	177	366
Büro Memuru (Genel)	204	122	326
Elektrikçi (Genel)	294	2	296
Beden İşçisi (Temizlik)	234	21	255
Kasap	83	88	171
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	99	68	167
Garson (Servis Elemanı)	132	34	166
Temizlik Görevlisi	107	54	161

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 6 bin 402 işe yerleştirmeyle Beden İşçisi(Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 54,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Satış Danışmanı/Uzmanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

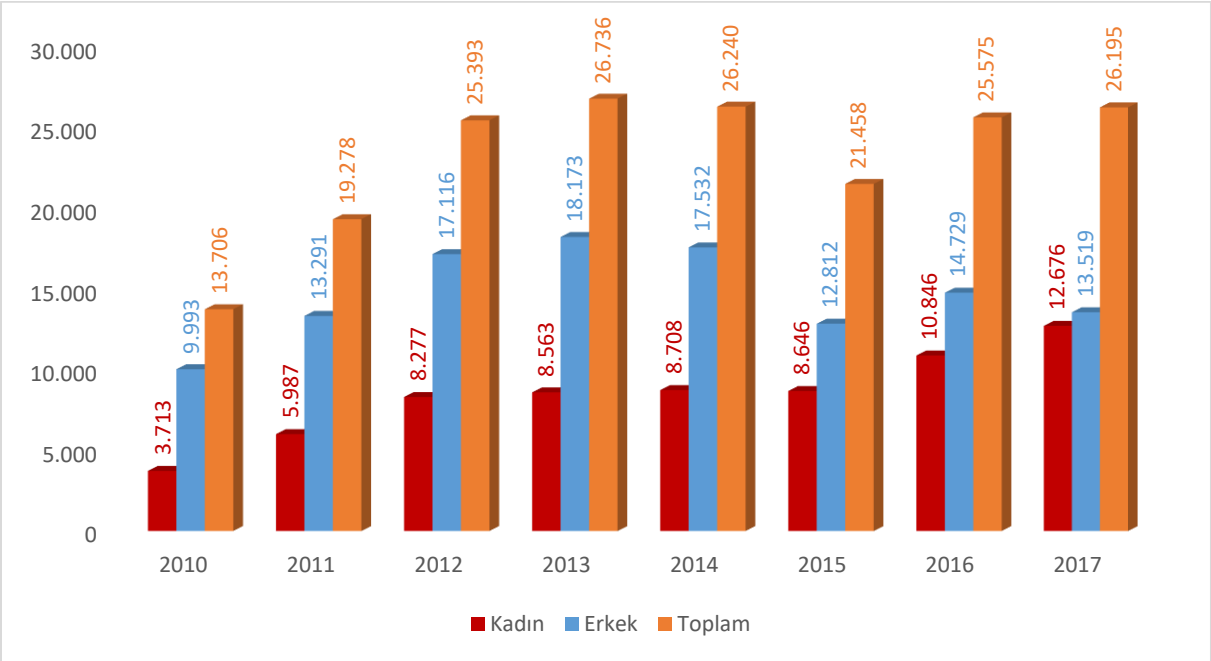

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Elazığ ilinde İŞKUR'a kayıtlı 13 bin 706 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 9 bin 993'ü erkek, 3 bin 713'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 26 bin 195 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Elazığ'da 3 bin 713 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 12 bin 676'ya yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Elazığ ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Elazığ ilinde Kuruma kayıtlı 6 bin 791 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Elazığ ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 25,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur.

Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Aşçı Yardımcısı ve Çaycı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	43	907	404	1.311
2011	69	300	825	1.125
2012	35	375	457	832
2013	8	72	86	158
2014	7	23	93	116
2015	27	371	236	607
2016	22	335	177	512
2017	89	1.364	601	1.965

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları yıllara göre dalgalanmalar göstermekle birlikte 2017 yılında zirve yaparak düzenlenen 89 mesleki eğitim kursuna bin 965 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 601'i erkek, bin 364'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 69,4'ü kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Erkek Giyim Modelisti	Meyve Ağaçları Budamacısı	Erkek Giyim Modelisti
Meyve Ağaçları Budamacısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Meyve Ağaçları Budamacısı
Arıcı	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Arıcı
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Arıcı	Kırkıcı
Kırkıcı	Toprak İşleme İşçisi	Asma Yetiştiricisi
Asma Yetiştiricisi	Sığır Yetiştiricisi	Halı Desinatörü
Bakır İşleme ve Süslemecisi	Kırkıcı	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)
Toprak İşleme İşçisi	Pazarlama/Tarım İşletmeciliği ve Pazarlama Meslek Elemanı	Bakır İşleme ve Süslemecisi
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Mermer İşlemeci	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı
İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Bakır İşleme ve Süslemecisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla kursiyer Erkek Giyim Modelisti, Meyve Ağaçları Budamacısı ve Arıcı mesleklerin de kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Erkek Giyim Modelisti ve Meyve Ağaçları Budamacısı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Meyve Ağaçları Budamacısı ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	3	0	5	5
2011	25	6	49	55
2012	55	52	93	145
2013	122	162	127	289
2014	191	207	158	365
2015	779	678	709	1.387
2016	812	610	884	1.494
2017	1.086	991	1.317	2.308

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının

temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 33,7 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında bin 86 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 308 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 42,9'u kadınlardan yüzde 57,1'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 54,5 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Sekreter
Sekreter	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Garson (Servis Elemanı)	Hemşire
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Sekreter	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Elemanı (Perakende)	Lojistik Elemanı	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Hemşire	Satış Elemanı (Perakende)	Aşçı Yardımcısı
Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Garson (Servis Elemanı)
Lojistik Elemanı	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla katılımcı Satış Danışmanı / Uzmanı, Sekreter ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Sekreter, Satış Danışmanı / Uzmanı ve Hemşire mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en

fazla Satış Danışmanı / Uzmanı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	4	37	61	98
2011	12	111	180	291
2012	2	16	34	50
2013	4	45	47	92
2014	7	102	107	209
2015	11	118	193	311
2016	8	120	94	214
2017	30	304	416	720

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 30 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 275 daha fazladır. Programa 2017 yılında 304'ü kadın, 416'sı erkek olmak üzere toplam 720 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

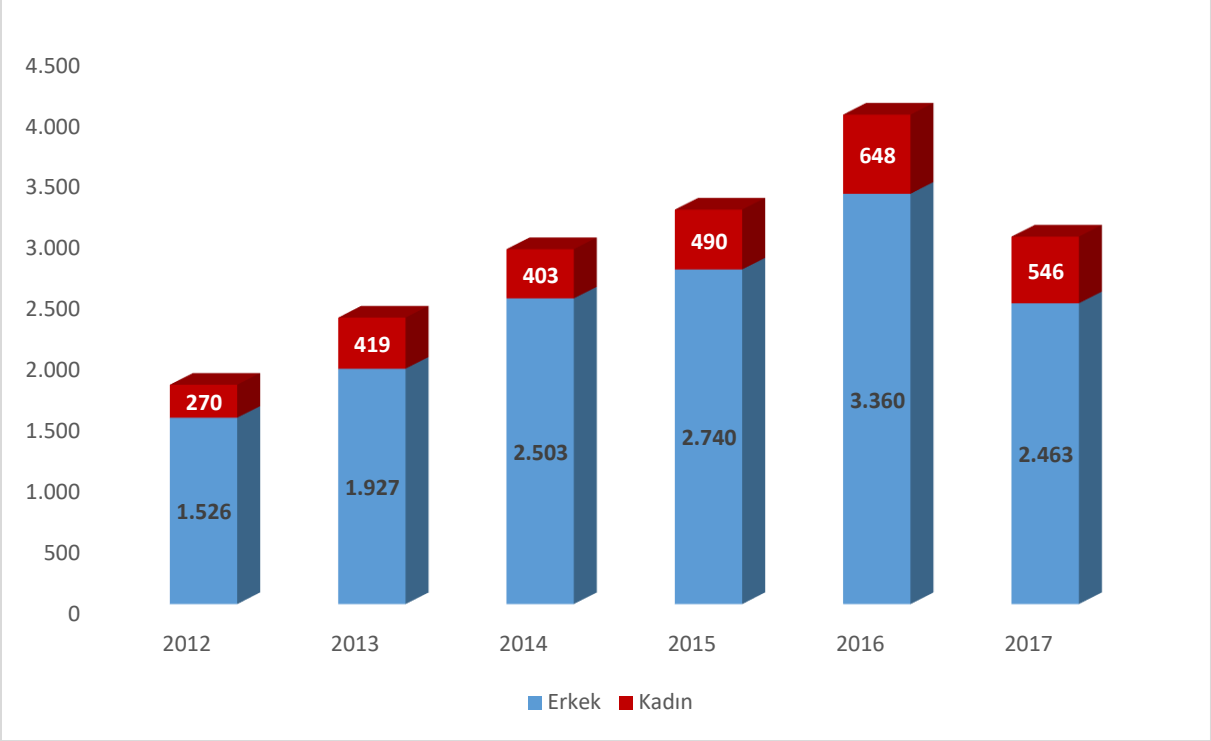

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2017 yılında yüzde 18,2'si kadın olmak üzere 3 bin 9 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 24,9 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 105 bin 742 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Elazığ ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Elazığ ilinde 526 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 17 bin 073 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Elazığ ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Elazığ ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İnşaat	140
Toptan ve perakende ticaret	95
İmalat	95
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	40
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	24
Madencilik ve taş ocakçılığı	24
Ulaştırma ve depolama	24
Eğitim	19
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	13
Diğer hizmet faaliyetleri	8
Bilgi ve iletişim	7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**526**

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Elazığ ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 26.6'sı İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 17,9'dur. Bu durumda Elazığ ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 18.1'i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir.

En az işyeri ise Finans ve sigorta faaliyetleri ve Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetlerin de 1'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Elazığ ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

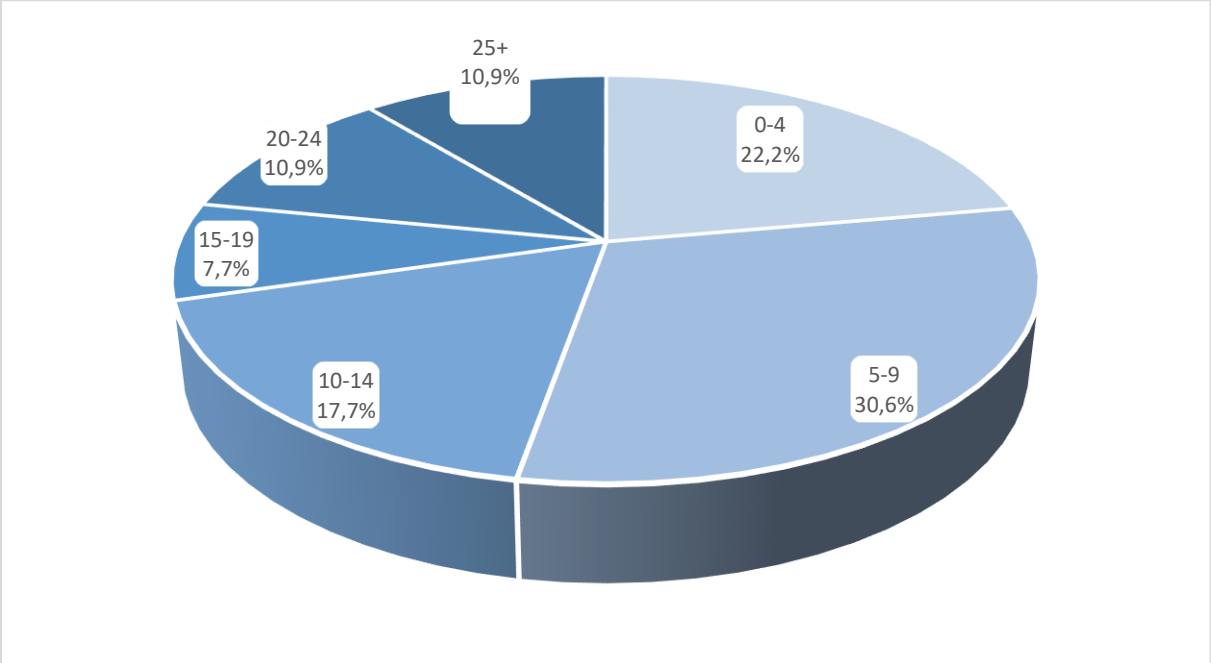

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Elazığ ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 30,6'sı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 22,2'dir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 52,8'i 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 21,8'i ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Elazığ ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yarısının kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

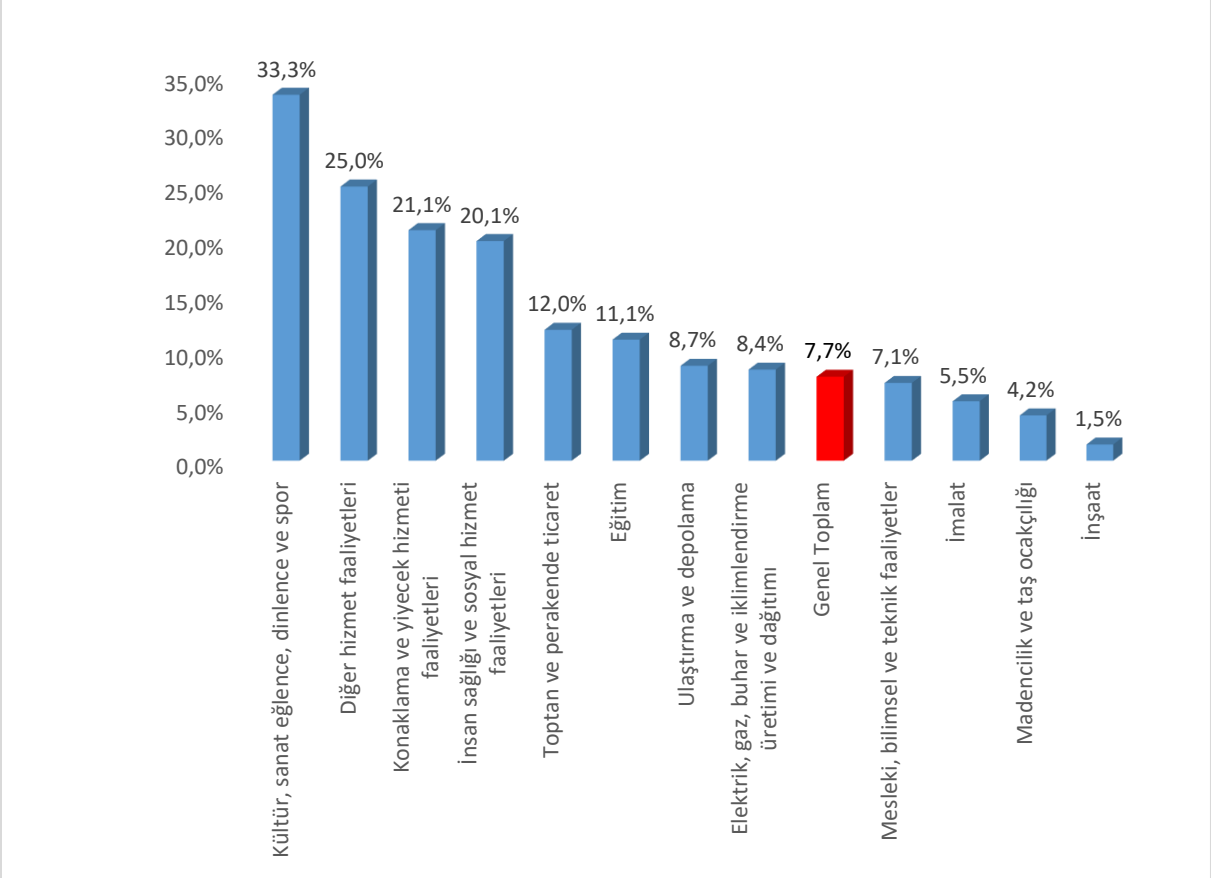

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde Kültür,sanat eğlence,dinlenme ve spor sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Elazığ ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 7,7 olarak gerçekleşmiştir. Kültür,sanat eğlence,dinlenme ve spor sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 28,1 ile ikinci sırada yer almıştır. Elazığ ilinde ikinci sırada Diğer hizmet faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 25'inde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 21,1 Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 1,5 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

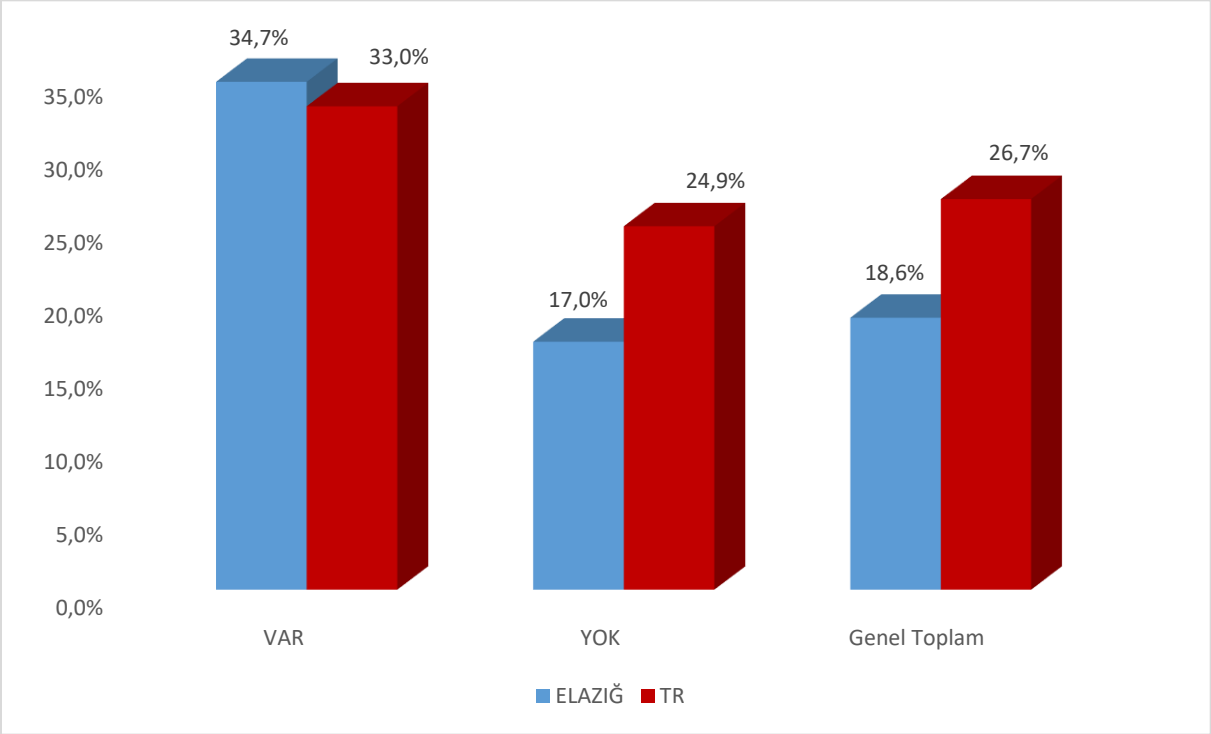

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Elazığ ilinde bu oran yüzde 18,6 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Elazığ ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 34,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 17 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Elazığ ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

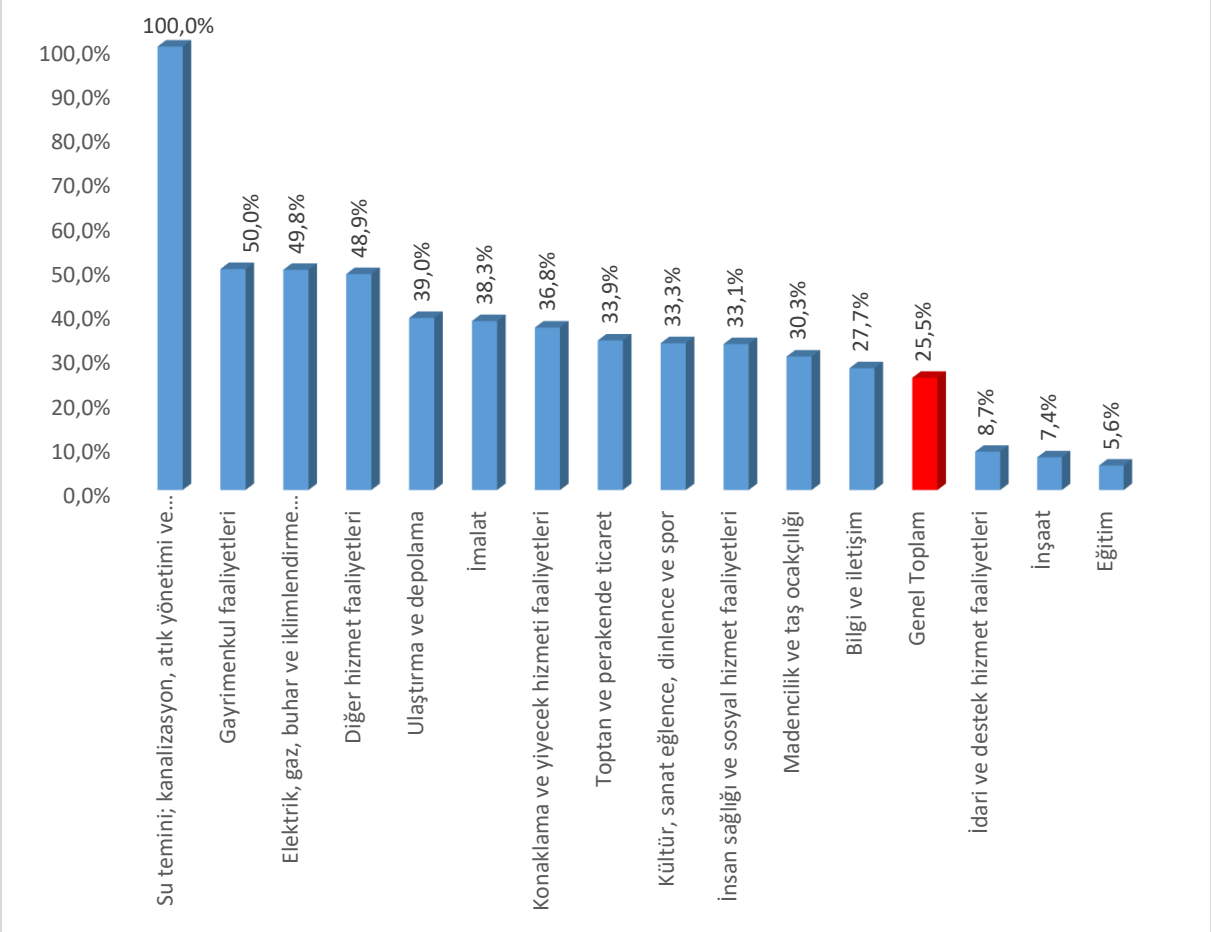

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde işyerlerinin yüzde 25,5'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Elazığ ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe görünmektedir. Araştırma kapsamında bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı bir işyeri bulunmaktadır. Eğitim sektörü yüzde 5,6 ve İnşaat sektörü 7,4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörler olmuştur. Eğitim ve İnşaat sektörlerinde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Elazığ ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan diğer sektörler; Gayrimenkul faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Diğer hizmet faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, İmalat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı ile Bilgi ve iletişim sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

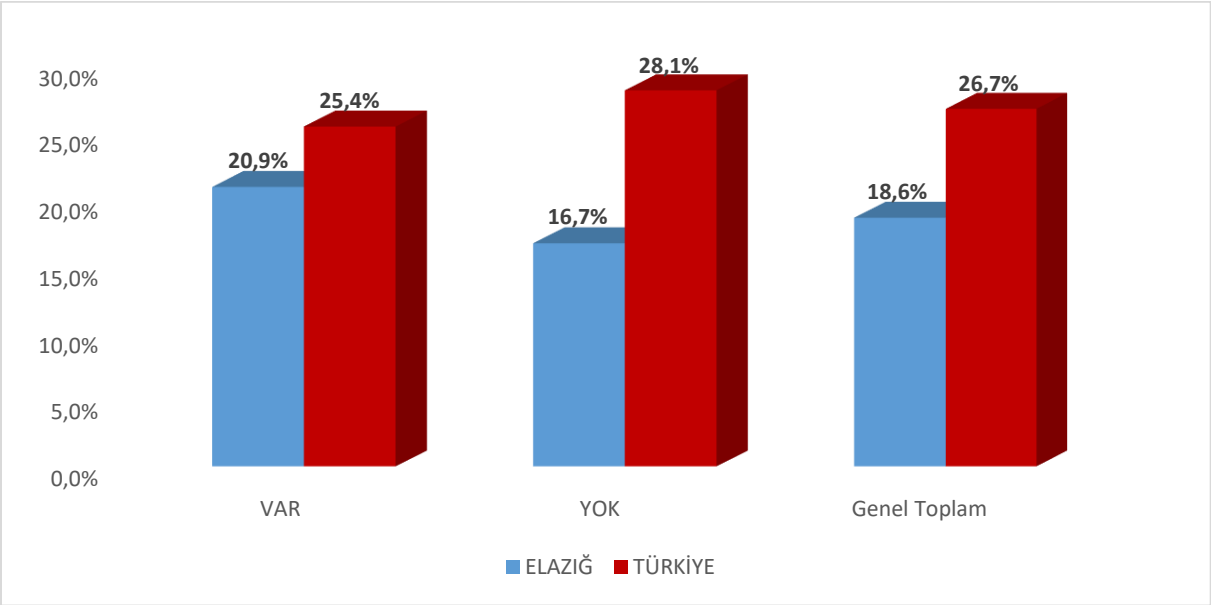

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Elazığ ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 20,9'u kadın, yüzde 79,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 16,7'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır.Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Elazığ ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

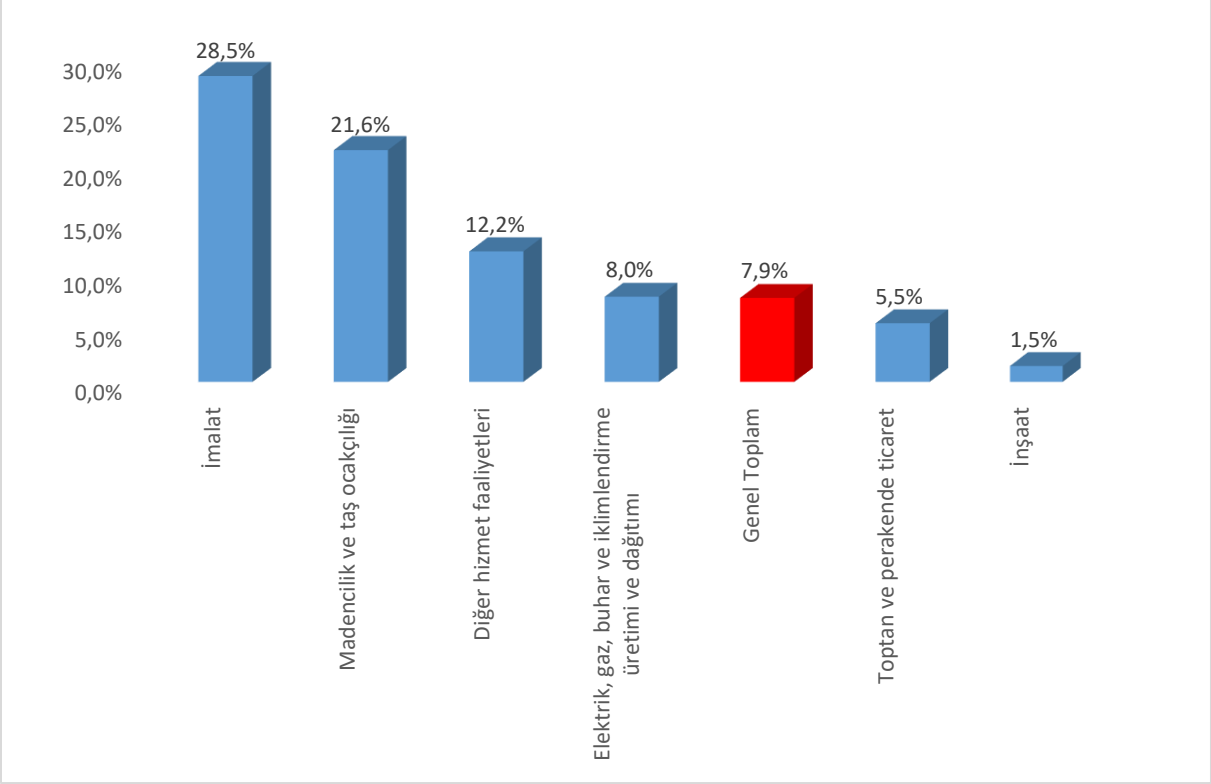

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 17 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 28,5'i ihracat yapmakta, sırasıyla yüzde 21,6 ile Madencilik ve taş ocakçılığı, yüzde 12,2 ile Diğer hizmet faliyetleri ve yüzde 8,0 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü bulunmaktadır. Bu dört sektör ihracat yapma oranı anlamında Elazığ ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

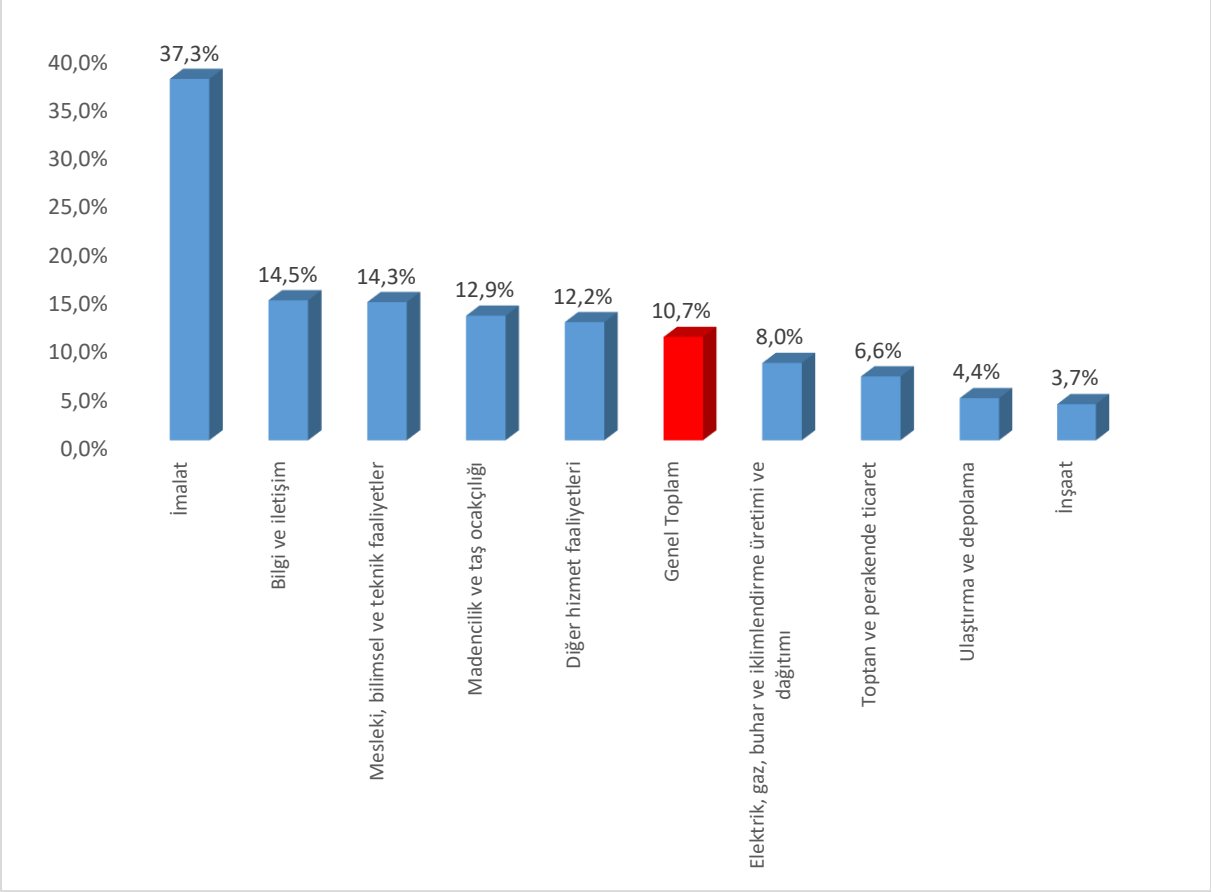

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 17 sektörden 9 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 10,7 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 37,3'ü Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 14,5 ile Bilgi ve İletişim sektörü bulunmaktadır. Sırasıyla yüzde 14,3 Mesleki,bilimsel ve teknik faliyetler, yüzde 12,9 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve yüzde 12,2 ile Diğer Hizmet Faliyetleri sektörleri yer almaktadır. Bu beş sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Elazığ ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Elazığ ilinde en fazla işverenler İnşaat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 3,7 ile son sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

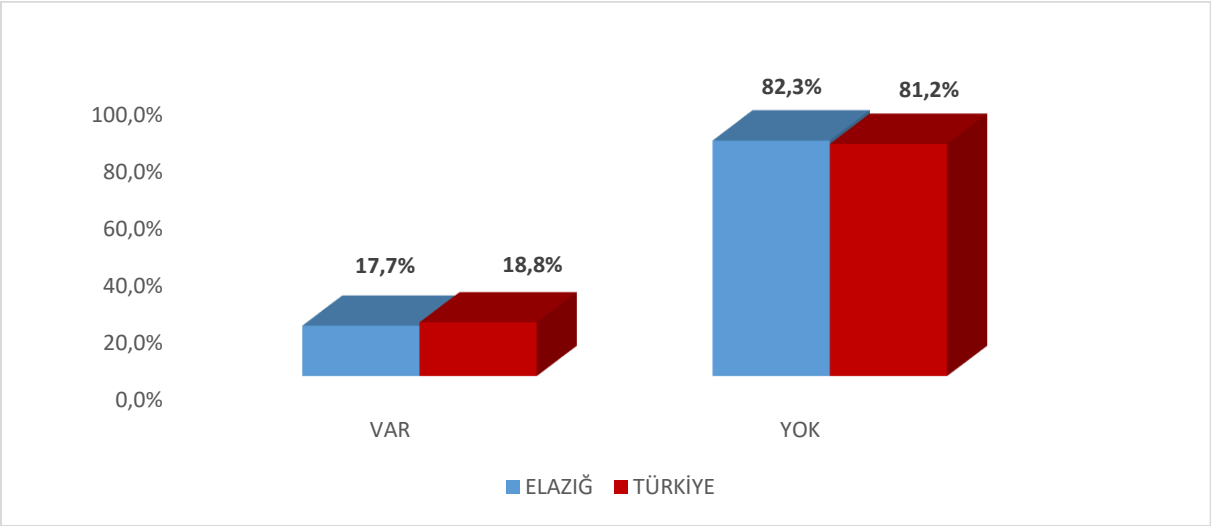

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 17,7'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

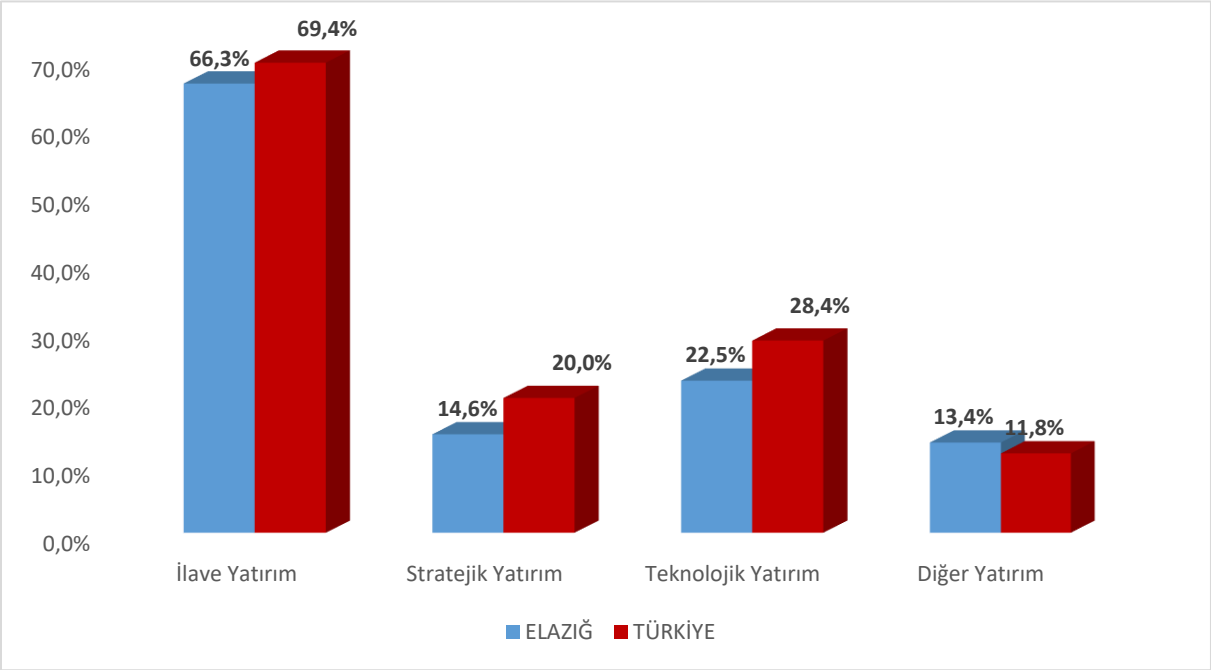

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Elazığ ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 66,3'ü ilave yatırım, yüzde 22,5'i teknolojik yatırım, yüzde 14,6'sı stratejik yatırım ve yüzde 13,4'ü diğer yatırım

yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

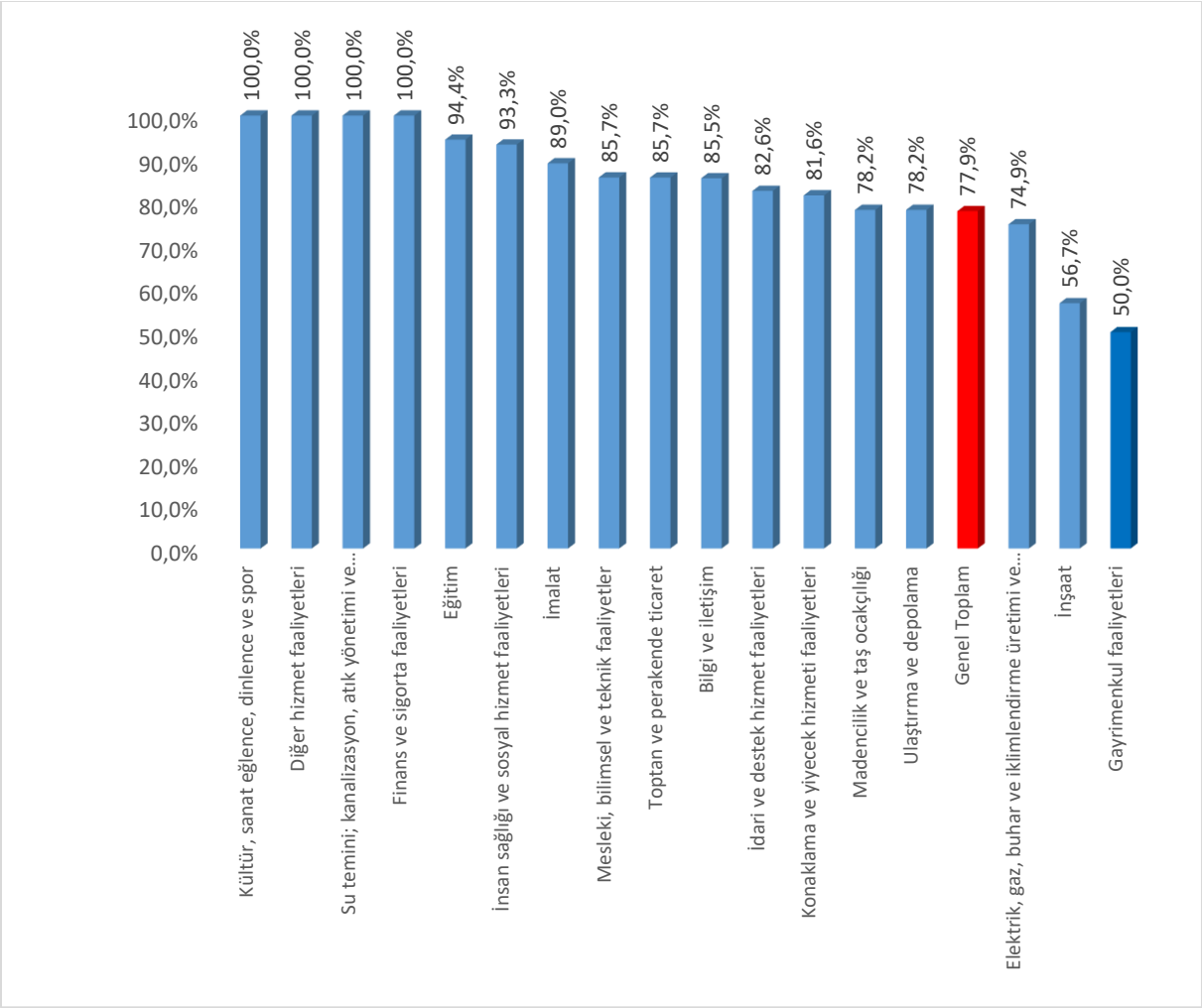

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Elazığ ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 77,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Elazığ ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Elazığ ilinde Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Diğer hizmet faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en

çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 77,9'un altında kalarak yüzde 56,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	39,0%	5,6%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	81,4%	70,3%	38,2%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	88,8%	33,0%	11,2%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	93,4%	44,6%	15,8%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	3,9%	83,4%	61,5%	37,2%	2,6%	1,3%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	88,9%	44,6%	44,3%	5,3%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	90,3%	74,2%	51,6%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	66,2%	83,1%	50,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,3%	75,0%	58,3%	50,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	84,2%	36,8%	26,3%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	82,4%	47,1%	47,1%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	85,7%	64,2%	64,2%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	75,6%	87,2%	25,6%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**1,0%**	**86,0%**	**57,2%**	**33,3%**	**0,8%**	**0,3%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 86 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin yüzde 57,2'si Eleman Talebi alanından yararlanırken yüzde 33,3'ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanmak için İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı, Gayrimenkul faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerindeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden faydalanmıştır. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe işyerlerinin tamamı Eleman Talebi hizmetinden faydalanmıştır. Su

temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme ile Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 64,2'si hem İşbaşı Eğitim Programı hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için sadece Toptan ve perakende ticaret ile Ulaştırma ve depolama sektör işverenleri İŞKUR ile temasa geçmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	50,0%	0,6%	3,1%	3,1%	33,8%	100,0%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	0,9%	4,6%	0,0%	0,0%
Memnunum	50,0%	99,4%	96,0%	92,3%	66,2%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 99,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 96,0 ile Eleman Talebi, yüzde 92,3 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 66,2 Kısa Çalışma Ödeneği, yüzde 50 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetleri izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

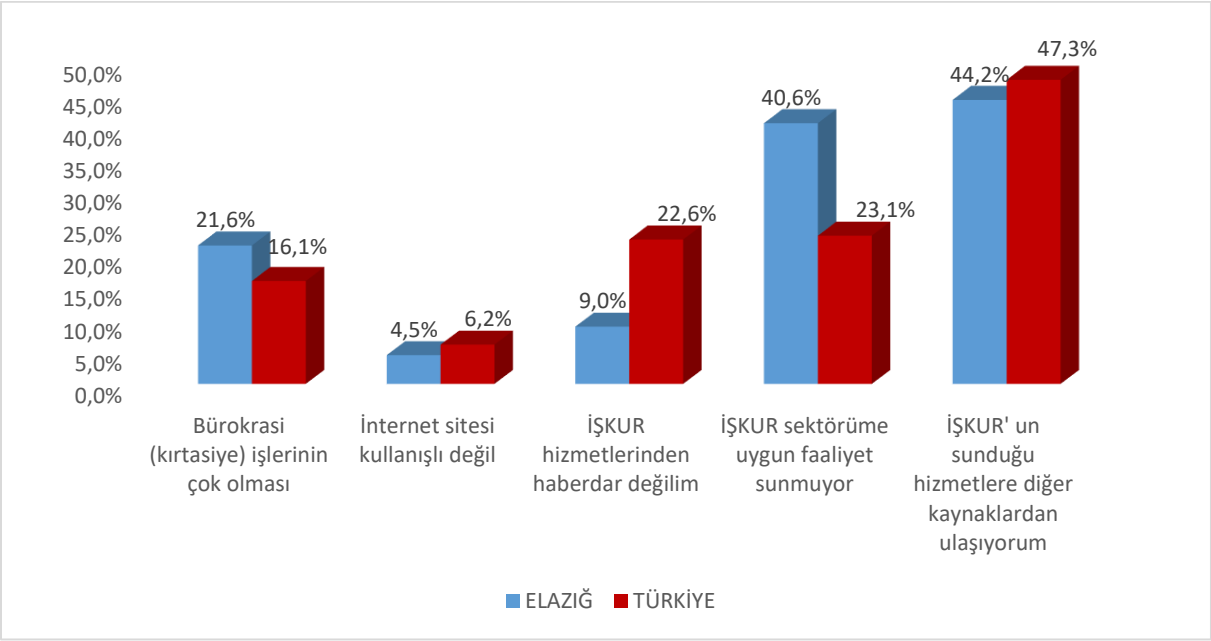

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 44,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 40,6 İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması yüzde 21,6 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Elazığ ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, ikinci sırada yüzde 23,1 İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde üçüncü sırada Elazığ ilinden farklı olarak yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim seçeneği gelmektedir.

Mevcut İstihdam

Elazığ ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 17 bin 73 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 13 bin 896 çalışan erkeklerden, 3 bin 176 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	334	3.619	3.952
İnşaat	139	2.556	2.695
Toptan ve perakende ticaret	520	1.987	2.507
Madencilik ve taş ocakçılığı	90	1.274	1.364
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	683	545	1.228
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	315	717	1.031
Eğitim	350	446	796
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	55	718	773
Bilgi ve iletişim	340	365	705
Ulaştırma ve depolama	77	613	690
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	47	360	407
Diğer hizmet faaliyetleri	119	263	382
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	64	172	235
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	159	168
Finans ve sigorta faaliyetleri	23	45	68
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	12	27	39
Gayrimenkul faaliyetleri	0	32	32
Genel Toplam	**3.176**	**13.896**	**17.073**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Elazığ ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Elazığ ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 26'sı, kadınların ise yüzde 10,5'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 23,1 olarak gerçekleşmiştir.

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	594	3.433	4.028
Hizmet ve Satış Elemanları	695	1.921	2.616
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	30	2.547	2.577
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	48	2.266	2.314
Profesyonel Meslek Mensupları	740	1.041	1.781
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	839	854	1.693
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	168	1.272	1.440
Yöneticiler	59	537	597
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	3	24	27
Genel Toplam	**3.176**	**13.896**	**17.073**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 23,6'sı, erkek çalışanların yüzde 24,7'si ve kadın çalışanların yüzde 18,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve yüzde 15,3 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 15,1 oranı ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları Çalışan Elemanlar olmuştur. Elazığ ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet çalışan sayısının en az çıkma sebebi Tarım sektörünün çalışmaya dahil olmamasıdır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Sekreter	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Hemşire	Madenci (Genel)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Kamyon Şoförü
Madenci (Genel)	Beden İşçisi (Temizlik)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Hasta Danışmanı	Şoför (Yolcu Taşıma)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Elazığ ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında benzer olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden İşçis(Genel) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Hemşire, Sekreter ve Hasta Danışmanı bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	109	2,7%	23,0%
Toptan ve perakende ticaret	32	1,3%	11,0%
İnşaat	31	1,1%	6,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	24	2,3%	10,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	3,3%	24,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	0,9%	19,8%
Bilgi ve iletişim	8	1,1%	28,3%
Eğitim	7	0,9%	11,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	0,5%	8,7%
Ulaştırma ve depolama	4	0,6%	8,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	0,5%	16,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0,9%	14,3%
Genel Toplam	**252**	**1,5%**	**11,9%**

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 62 işyerinde 252 açık iş tespit edilmiştir. Elazığ ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 252 kişilik açık işin yüzde 43,3'üne tekabül eden 109 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 1.5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Elazığ ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında yaklaşık 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,3 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 11,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Elazığ ilinde açık iş verme oranı yüzde 28,3 ile Bilgi ve iletişim sektörüdür. Elazığ ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

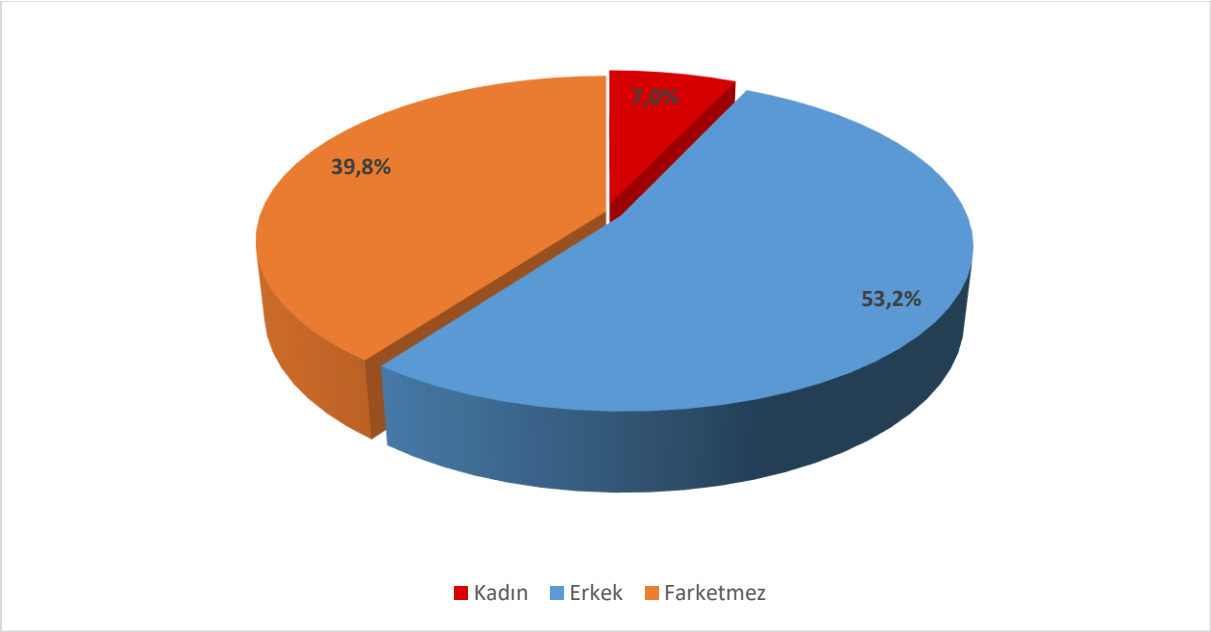

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Elazığ ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Elazığ ilinde açık işlerin yüzde 53,2'sinde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Elazığ ilinde yüzde 7 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Elazığ ilinde ise açık işlerin yüzde 39,8'inde işverenler cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

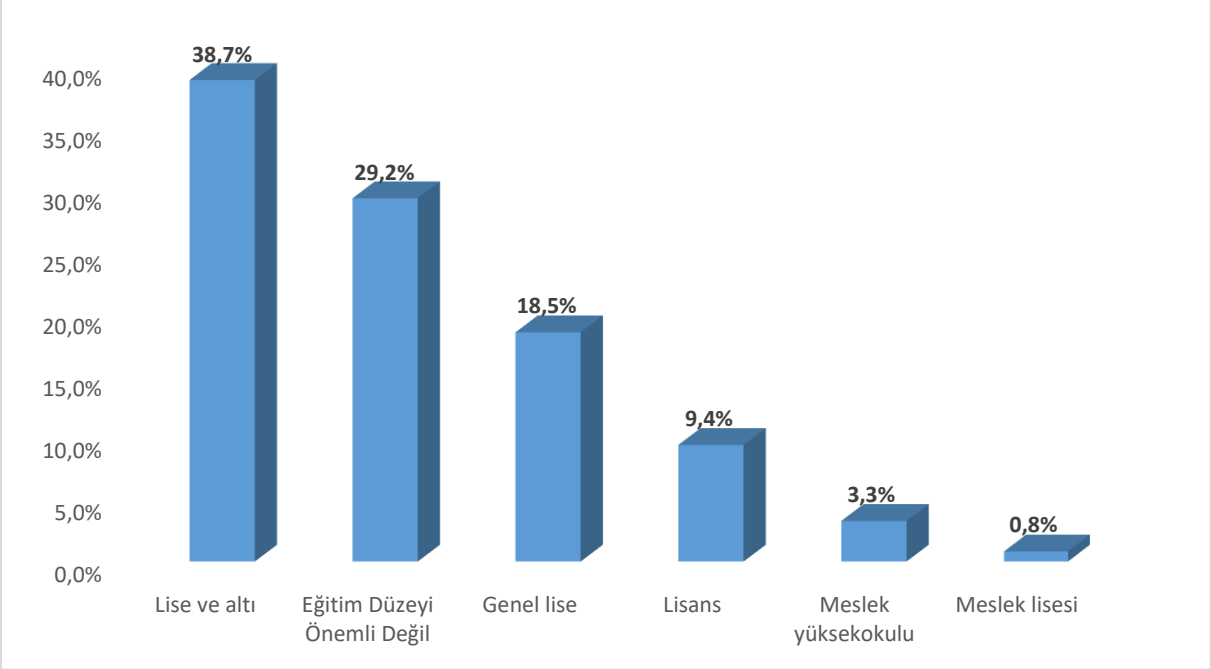

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilindeki işverenler açık işlerinde ilk sırada yüzde 38,7'sinde ile Lise ve altı eğitim düzeyi talep ederken, ikinci sırada ise yüzde 29,2 ile herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemiştir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,8 ile Meslek lisesidir. Açık işlerde işverenlerin yüzde 9,4'ü Lisans seviyesi eğitim düzeyi talep etmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

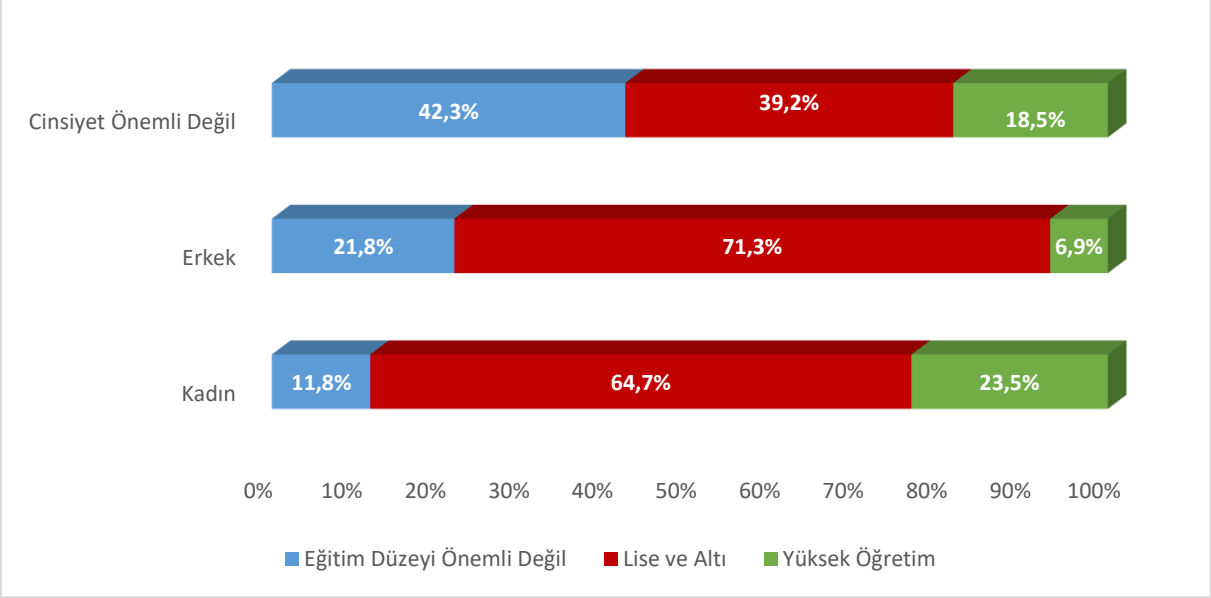

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 42,3 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 39,2 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 18,5 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 71,3 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 64,7 oranında lise ve altı seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

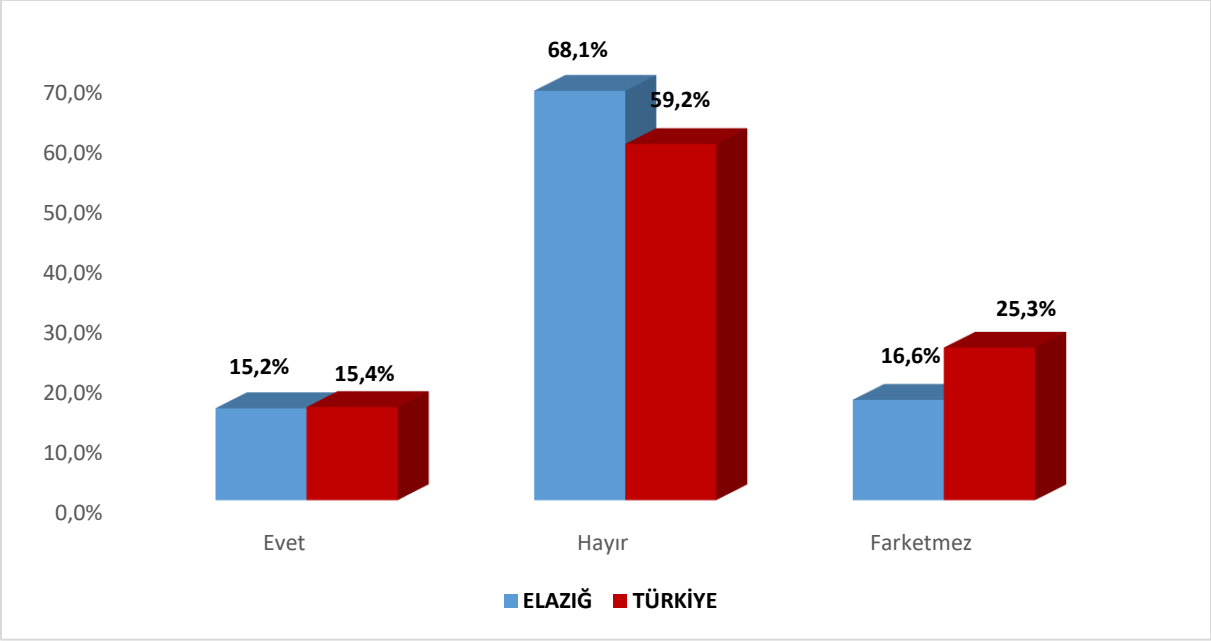

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Elazığ ilinde yüzde 15,2 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 16,6'dır. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 3 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Elazığ ilinin Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

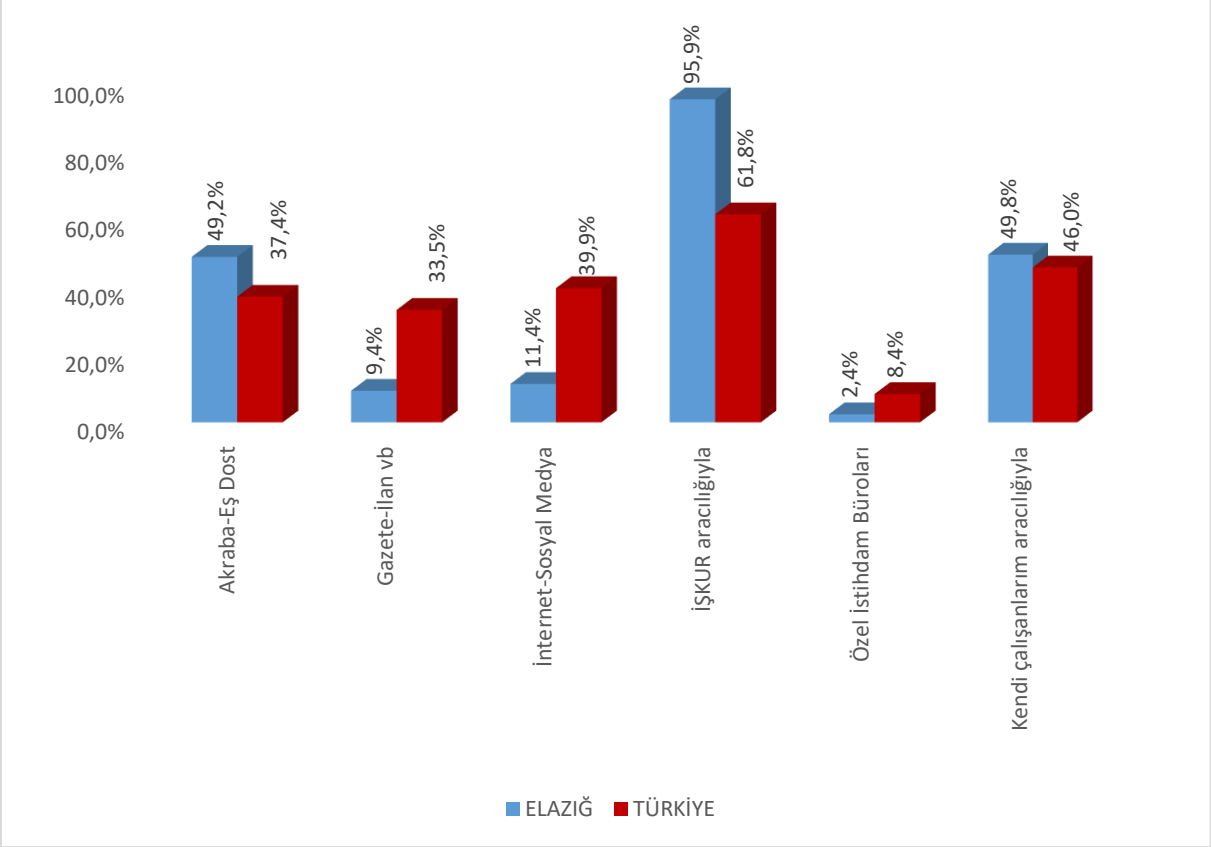

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Elazığ ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 95,9 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Elazığ ilinde ikinci sırada yüzde 49,8 ile Kendi çalışanlarım aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 49,2 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanılmıştır. Elazığ ilinde en az kullanılan arama kanalı yüzde 2,4'lük oranla Özel İstihdam Büroları olmuştur.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	2	2	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	6	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	4	1	3
Takım Çalışması	-	3	8	4
İletişim ve İfade Yeteneği	1	6	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	5	4	6
Bilgisayar kullanımı	6	8	3	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	9	7	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	7	-	9
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, genel toplamda birinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi yeralmaktadır. Kadınlarda birinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği, erkeklerde birinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda birinci sırada Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme olduğu görülmektedir. Açık işlerde talep edilen beceriler arasında Yabancı Dil tercih edilmemiştir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	62	1,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	52	2,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	51	2,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	46	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	22	1,2%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	12	0,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	7	0,4%
Genel Toplam	**252**	**1,5%**

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 24,6'dır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Elazığ ili için tespit edilen yüzde 1,5'luk açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 2,2 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanları gelmektedir. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu il geneli açık iş oranını ile aynı olup yüzde 1,5'tir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	71,4%	0,0%	0,0%	57,1%	0,0%	42,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	34,4%	29,2%	13,2%	100,0%	0,0%	22,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	55,4%	0,0%	0,0%	96,6%	0,0%	31,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	62,5%	9,4%	4,8%	90,4%	23,1%	37,5%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	52,0%	2,0%	34,0%	100,0%	0,0%	70,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	8,4%	16,9%	32,6%	74,7%	8,4%	8,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	53,1%	10,2%	0,0%	100,0%	0,0%	91,8%
Genel Toplam	**49,2%**	**9,4%**	**11,4%**	**95,9%**	**2,4%**	**49,8%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla aranmıştır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Profesyonel Meslek Mensupları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar en fazla Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Genel)	4	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Makineci (Dikiş)	1	-	2	-	-	-	3	-	-	-
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Paketleme İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü	-	1	-	-	-	-	3	2	-	-
Garson (Servis Elemanı)	-	4	-	1	-	2	3	-	-	5
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	2	-	1	-	4	-	-	-	3
Satış Danışmanı / Uzmanı Yardımcısı	3	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Asansör Bakım ve Onarım İşçisi	-	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Kesimci (Konfeksiyon)	1	-	2	-	-	-	3	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Elazığ ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Paketleme İşçisi, Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü ile Asansör Bakım ve Onarım İşçisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde İletişim ve İfade Yeteneği, Satış Danışmanı / Uzmanı Yardımcısı mesleğinde Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Beden İşçisi (Genel) ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri öncelikli olarak aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Satış Danışmanı / Uzmanı	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Kasiyer	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)
Servis Rehberi (Okul)	Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü	Garson (Servis Elemanı)	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Fizyoterapist	Madenci (Genel)	Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Asansör Bakım ve Onarım İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü
Büro Memuru (Genel)	Paketleme İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı Yardımcısı	Garson (Servis Elemanı)
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Katrak Makinesi Operatörü (Mermer)	Kesimci (Konfeksiyon)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Temizlik Görevlisi	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı	Hemşire	Satış Danışmanı / Uzmanı Yardımcısı
Kimyager	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Baskı Operatörü - Tekstil	Asansör Bakım ve Onarım İşçisi
-	Marangoz	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Kesimci (Konfeksiyon)

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Paketleme İşçisi, Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı / Uzmanı, Satış Danışmanı / Uzmanı Yardımcısı, Asansör Bakım ve Onarım İşçisi ve Kesimci (Konfeksiyon) dur.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Satış Danışmanı / Uzmanı, Kasiyer ve Servis Rehberi (Okul). Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi (Genel), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Elazığ ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Elazığ ilinde ise 20+ istihdamlı 138 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 26,2 ile Elazığ ilinin ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Finans ve sigorta faaliyetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra en fazla sayıda güçlük çekilen sektörler İmalat, İnşaat ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörü, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Elazığ ilinde en fazla işyeri İnşaat sektöründedir. Fakat eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranınına baktığımızda İmalat sektörünün ilk sırada yer aldığı ve İnşaat sektörünün ikinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	236
İnşaat	95
Toptan ve perakende ticaret	62
Madencilik ve taş ocakçılığı	49
Ulaştırma ve depolama	36
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33
Eğitim	23
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6
Diğer hizmet faaliyetleri	6
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4
Bilgi ve iletişim	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Gayrimenkul faaliyetleri	0
Genel Toplam	**582**

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 582 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 40,6'sı bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İnşaat ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

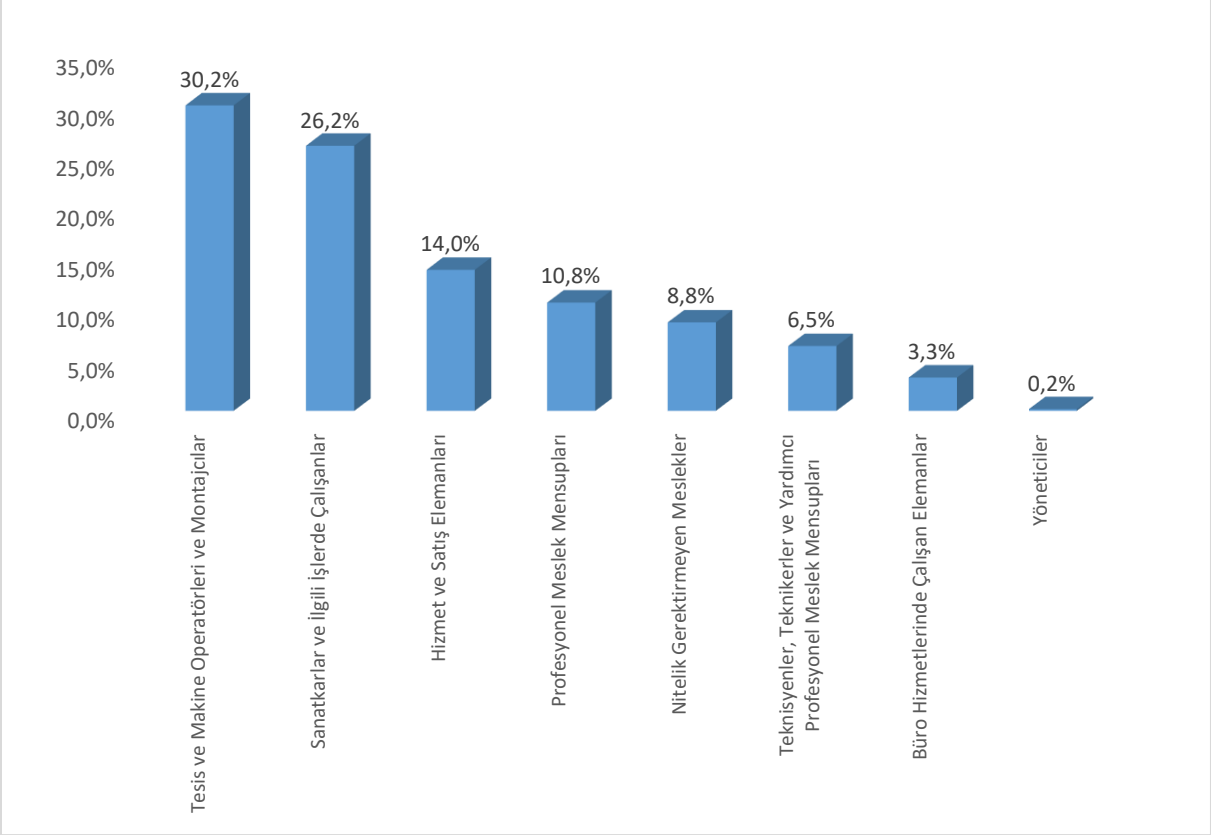

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 176 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 30,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Elazığ ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Elazığ ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	52
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	27
Madenci (Genel)	21
Satış Danışmanı / Uzmanı	21
Paketleme İşçisi	18
İş Makineleri Operatörü	18
Beden İşçisi (Genel)	17
Garson (Servis Elemanı)	12
Tır-Çekici Şoförü	12
Diğer	385
Toplam	**582**

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 52 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 27 kişi ile Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve 21 kişi ile Madenci (Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Satış Danışmanı / Uzmanı, Beden İşçisi (Genel), ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam 4 mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Elazığ ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Satış Danışmanı / Uzmanı, Paketleme İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

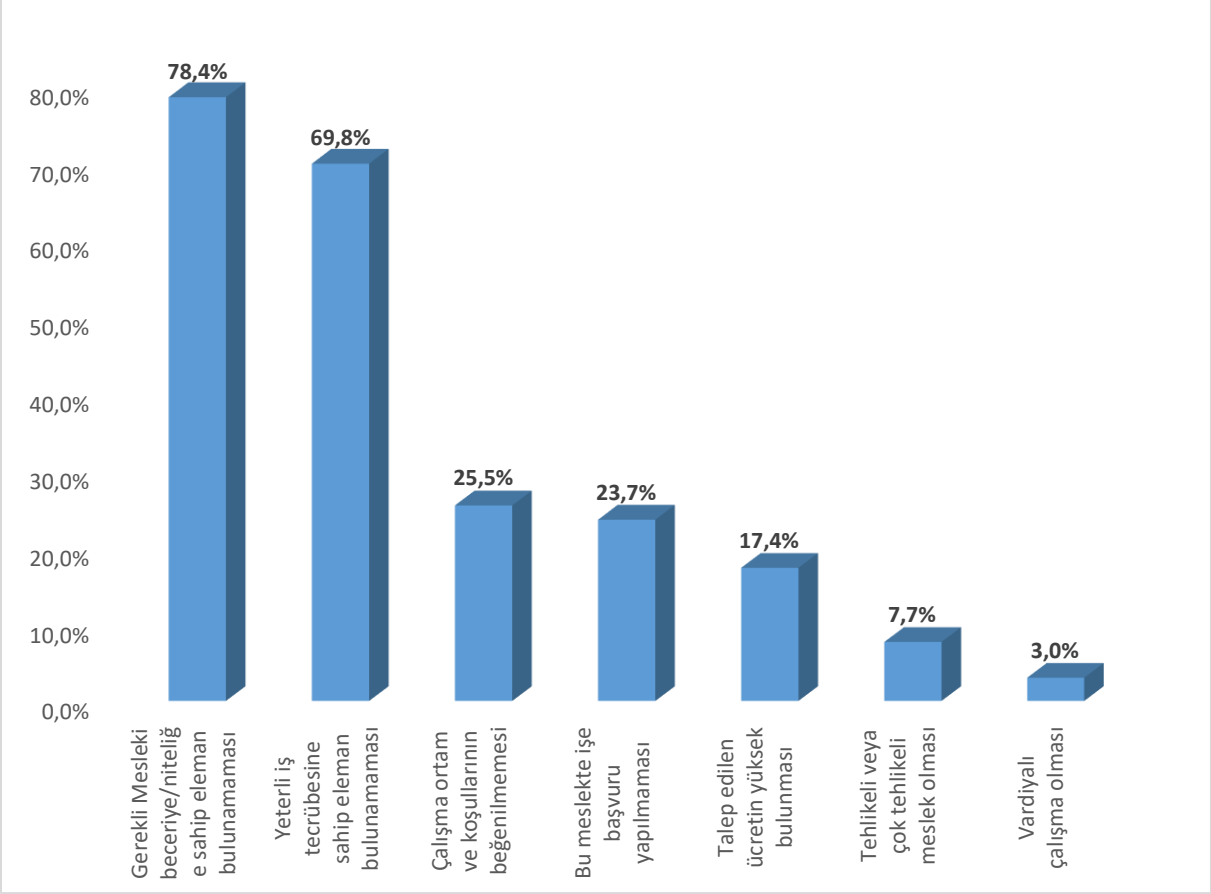

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında da Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0,0%	100,0%	100,0%	19,2%	76,9%	0,0%	0,0%
Madenci (Genel)	0,0%	0,0%	0,0%	75,0%	25,0%	0,0%	100,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	60,3%	90,0%	95,0%	50,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Paketleme İşçisi	29,4%	29,4%	29,4%	29,4%	0,0%	41,2%	0,0%
İş Makineleri Operatörü	11,8%	100,0%	70,6%	35,3%	23,5%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	62,5%	31,3%	0,0%	37,5%	0,0%	0,0%	6,3%
Garson (Servis Elemanı)	27,3%	90,9%	90,9%	36,4%	54,5%	18,2%	0,0%
Tır-Çekici Şoförü	9,1%	90,9%	0,0%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), İş Makineleri Operatörü, Garson (Servis Elemanı) ve Tır-Çekici Şoförü olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Madenci (Genel) mesleğinde Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması, Satış Danışmanı / Uzmanı mesleğinde Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Paketleme İşçisi mesleğinde Vardiyalı çalışma olması, Beden İşçisi (Genel) ve Cam Levha Kesme ve Koparma Makinesi Operatörü mesleklerinde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması en fazla güçlük çekilme nedenlerindendir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Paketleme İşçisi
Madenci (Genel)
Satış Danışmanı / Uzmanı
Ön Muhasebeci
Garson (Servis Elemanı)
Elektrikçi (Genel)
Aşçı
Beden İşçisi (Genel)
Muhasebeci
Elektrik Teknisyeni

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Elazığ ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Elazığ ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 19,2’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Elazığ ilinde de benzerdir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Elazığ ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 4,2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	27,4%	2,2%	48,4%	21,9%
Toptan ve perakende ticaret	20,8%	2,2%	42,9%	34,1%
İnşaat	13,5%	5,2%	63,4%	17,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23,7%	2,6%	44,7%	28,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	33,4%	0,0%	53,5%	13,1%
Ulaştırma ve depolama	21,6%	13,1%	43,6%	21,8%
Eğitim	16,7%	0,0%	38,9%	44,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	13,1%	0,0%	65,2%	21,8%
Bilgi ve iletişim	42,8%	0,0%	42,8%	14,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16,7%	0,0%	49,8%	33,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	14,3%	14,3%	50,0%	21,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	12,8%	0,0%	50,0%	37,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,3%	13,0%	56,5%	26,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%
Genel Toplam	**19,2%**	**4,2%**	**51,6%**	**25,0%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin araştırma kapsamında sadece bir işyeri olan Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleridir. Bu sektörü sırasıyla Bilgi ve iletişim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, İmalat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama, Toptan ve perakende ticaret izlemektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Kültür, sanat eğlence, dinlenmece ve spor olarak gerçekleşmiştir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerleri en yüksek oranda gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunmamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İmalat	843	21,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	76	9,9%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	8,1%
Toptan ve perakende ticaret	158	6,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	79	5,8%
Eğitim	28	3,6%
Bilgi ve iletişim	21	2,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28	2,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	29	2,4%
İnşaat	46	1,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5	1,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	0,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	2	0,6%
Ulaştırma ve depolama	-2	-0,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-3	-1,9%
Genel Toplam	**1.317**	**7,7%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Elazığ'de ise bu oran, yüzde 7.7 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 843 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenemektedir. En fazla net istihdam değişim oranı da yüzde 21,3 ile İmalat sektöründe beklenmektedir. Bu da sektörün Elazığ ilinde çalışan sayısının en fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektörlerde azalış oranları yüzde 1,9 Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor ile yüzde 0,3 Ulaştırma ve Depolamadır. Söz konusu sektörlerde toplamda 5 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	506	12,6%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	238	10,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	211	8,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	182	7,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	79	5,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	68	3,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	30	1,8%
Yöneticiler	3	0,5%
Genel Toplam	**1.317**	**7,7%**

Kaynak: İPA 2018

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 506 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler. En az artış beklenen meslek grubu ise 3 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler net istihdam değişim oranında da yüzde 12,6'lık bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar net istihdam değişim oranı yüzde 10,3 ile sıralamada ikinci ve en fazla net istihdam değişimi beklenen ikinci meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı
Mermer İşçisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Plastik Boru İmal İşçisi	Temizlik Görevlisi
Satış Elemanı (Perakende)	Servis Şoförü (Okul)
Paketleme İşçisi	Servis Rehberi (Okul)
Kasap	Kamyonet Şoförü
Elektrik Teknisyeni	Diğer Elektrik Teknisyenleri
Mobilyacı	Güvenlik Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Pastacı (Ekmek)
Mekanik Bakım Onarımcısı	Oto Yıkama Elemanı

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Mermer İşçisi ve Plastik Boru İmal İşçisi olup, Isıtma ve Sıhhi Tesisatçısı,

Beden İşçisi(inşaat) ve Temizlik Görevlisi meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) ve Plastik Boru İmal İşçisi istihdam artışı en fazla beklenen ilk on mesleklerde yine yer almaktadır. Elazığ ili için bu meslekler son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

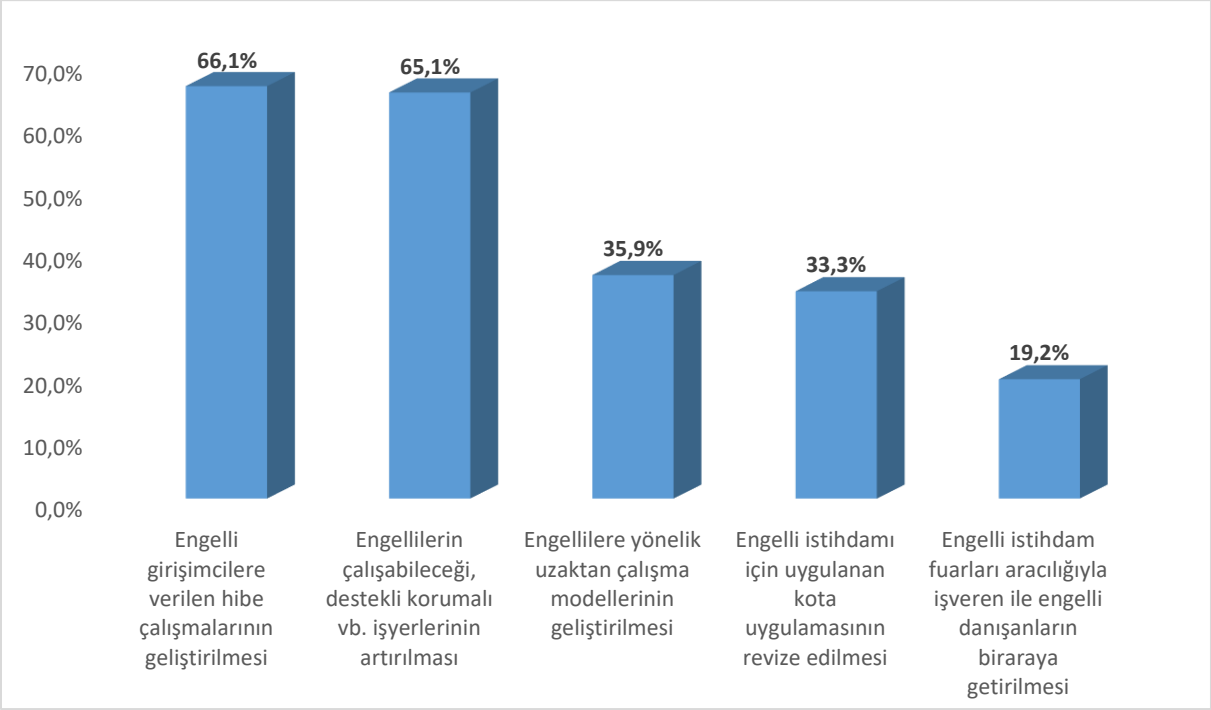

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 66,1'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 65,1'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 35,9'u ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Elazığ ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

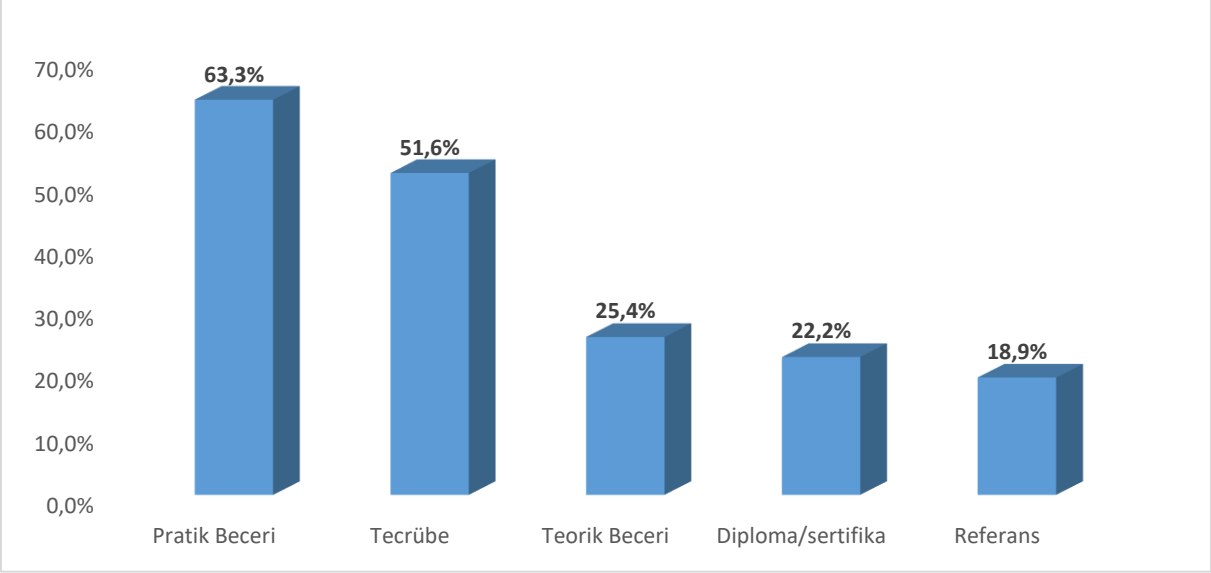

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 63,3'ü Pratik Beceri, yüzde 51,6'sı Tecrübe ve yüzde 25,4'ü Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Elazığ ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Elazığ ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

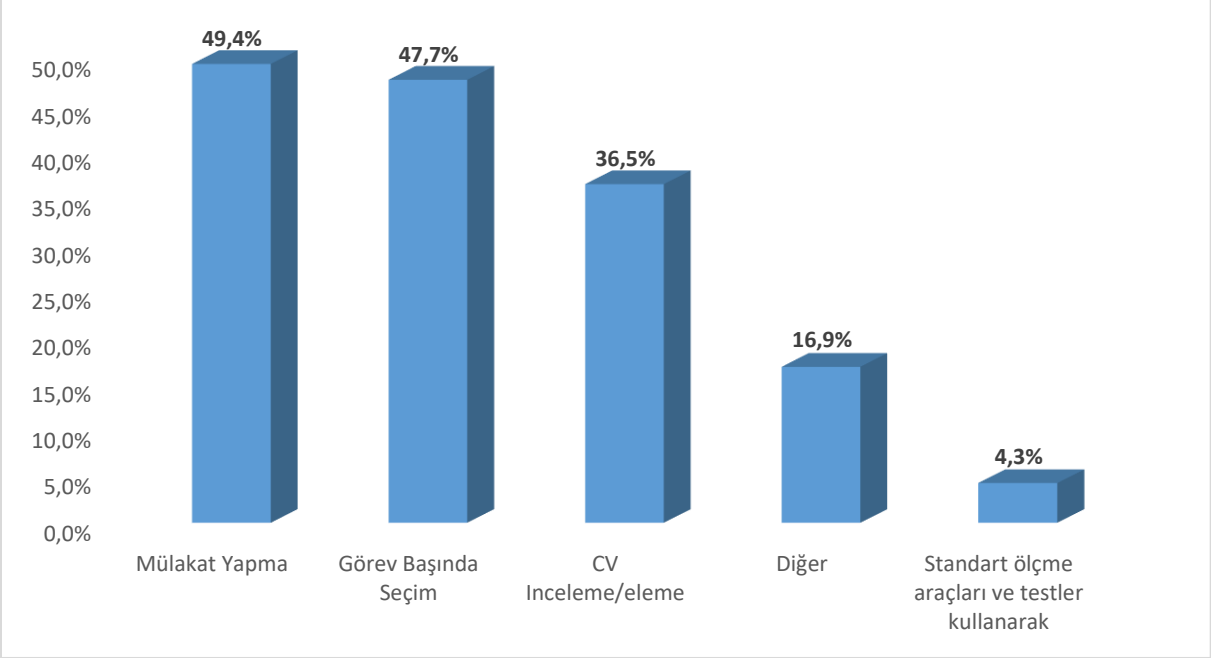

Kaynak: İPA 2018

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 49,4'ü Mülakat Yapma, yüzde 47,7'si Görev Başında Seçim ve yüzde 36,5'i CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Elazığ ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Elazığ İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Elazığ'de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

2017 yılı TÜİK verilerine göre TRB1(Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) yüzde 7 olarak gerçekleşmiştir. Elazığ'da ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin kayıtlı büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen olduğu görülmektedir. İşsizlere bakıldığında mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 81,4'ü erkeklerden, sadece yüzde 18,6'sı kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ile Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Elazığ'da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Elazığ'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında bin 205 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan 4 bin 993 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 50 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının bin 205'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer ve faydalancı sayısı bin 414 iken 2017 yılında 4 bin 993 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Elazığ ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret, Madencilik ve taş ocakçılığı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 62 işyerinde 252 açık iş tespit edilmiştir. Elazığ ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 252 kişilik açık işin yüzde 43,3'üne tekabül eden 109 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleridir.

Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 11,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyerleri oranında, Bilgi ve iletişim sektörü yüzde 28,3 ile ön plana çıksada, sektörde Elazığ ilinde 20+ istihdamlı 7 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Elazığ ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 24,6'dır.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “Lise ve altı ” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Meslekte Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Makineci (Dikiş), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), İş Makineleri Operatörü, Garson (Servis Elemanı) ve Tır-Çekici Şoförü mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Elazığ ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Paketleme İşçisi, Madenci (Genel), Satış Danışmanı / Uzmanı, Ön Muhasebeci, Garson (Servis Elemanı), Elektrikçi (Genel), Aşçı, Beden İşçisi (Genel) , Muhasebeci ve Elektrik Teknisyeni olarak ortaya çıkmıştır.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 19,2’si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Elazığ ilinde de benzerdir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Elazığ ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 4,2 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EKLER

EK 1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:……..……..……..……..……..……..
Işyerinin Yasal Unvanı	:……..……..……..……..……..

1

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……..……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……..
TELEFON/E-POSTA :……...…..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. Unvanı :…….
Tarih : ……. Telefonu : …….
E-Posta :……. İmza/Kaşe: …….

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.